

Sygn. akt VIII C 35/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 października 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 6 października 2021 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa I. P. i S. B., prowadzących działalność gospodarczą pod firmą (...) P., S. (...) Spółka cywilna w K.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego łącznie na rzecz powodów, jako współników spółki cywilnej, kwotę 1.320 zł (jeden tysiąc trzysta dwadzieścia złotych) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 308,41 zł (trzysta osiem złotych i czterdzieści jeden groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 30 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty;
2. zasądza od pozwanego łącznie na rzecz powodów kwotę 1.134 zł (jeden tysiąc sto trzydzieści cztery złote) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 35/21

UZASADNIENIE

W dniu 30 grudnia 2020 roku powodowie I. P. i S. B., prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...)P., S. (...) spółka cywilna w K., reprezentowani przez zawodowego pełnomocnika, wytoczyli przeciwko (...) S.A. w W. powództwo o zasądzenie na ich rzecz łącznie kwoty 1.320 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty oraz kwoty 308,41 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty, ponadto wnieśli o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pełnomocnik wskazał, że w dniu 24 kwietnia 2017 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzony został samochód marki F. (...). Sprawca kolizji był ubezpieczony w zakresie OC u pozwanego. Na czas likwidacji szkody poszkodowany wynajął od powodów pojazd zastępczy S. (...), który użytkował w okresie od dnia 25 kwietnia 2017 do dnia 29 maja 2017 roku. Stawka najmu wyniosła 150 zł netto. Następnie poszkodowany przeniósł na powodów przysługującą mu względem ubezpieczyciela wierzytelność z tytułu kosztów najmu pojazdu zastępczego. Powodowie wystąpili do pozwanego o zapłatę kwoty 6.273 zł wynikającej z wystawionej faktury VAT, które to żądanie zostało zaspokojone do kwoty 1.265 zł. Ubezpieczyciel uznał, że najem był zasadny przez 23 dni za stawkę 55 zł netto. W dalszej kolejności pełnomocnik wyjaśnił, że w związku z deklaracją pozwanego o gotowości zapewnienia poszkodowanemu pojazdowi zastępczemu powodowie dochodzą części roszczenia, które stanowi równowartość nieuznanych 11 dni najmu za stawkę 120 zł netto. Podniósł, że wprawdzie poszkodowany wynajął auto należące do segmentu wyższego niż pojazd uszkodzony, to jednocześnie powodowie ograniczyli roszczenie

do stawki właściwej dla klasy uszkodzonego pojazdu. Dodał, że najem nie wiązał się z dodatkowymi opłatami, brak było kaucji i limitu km. Ponadto wskazał, że brak jest podstaw do uzależniania zasadności okresu najmu od przekazania poszkodowanemu informacji o szkodzie całkowitej, albowiem w tej dacie poszkodowany nadal nie dysponuje środkami pozwalającymi mu na dokonanie naprawy albo zakup nowego auta. Powyższe jest możliwe dopiero z chwilą otrzymania odszkodowania. To zaś poszkodowany otrzymał w dniu 22 maja 2017 roku, co przy doliczeniu uznanego przez pozwanego okresu 7 dni organizacyjnych oznacza, że najem był zasadny do dnia 29 maja 2017 roku. **(pozew k. 5-8)**

W odpowiedzi na pozew pozwany, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie solidarnie od powodów zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pełnomocnik nie kwestionując czasookresu najmu pojazdu zastępczego oraz stawki za najem podniósł zarzut przedawnienia roszczenia. **(odpowiedź na pozew k. 42-42v.)**

W toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie. Pełnomocnik powodów uzupełniająco wyjaśnił, że dochodzone roszczenie nie uległo przedawnieniu, termin przedawnienia, zgodnie z treścią znowelizowanego przepisu art. 118 k.c., przypadał bowiem na dzień 31 grudnia 2020 roku. **(pismo procesowe k. 51-51v., protokół rozprawy k. 66-67)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 kwietnia 2017 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki F. (...) będący własnością R. L.. Charakter i rozmiar uszkodzeń wyłączał w/w pojazd z eksploatacji.

Sprawca kolizji posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego ubezpieczyciela. **(zeznania świadka R. L. – elektroniczny protokół rozprawy z dnia 6 października 2021 roku, okoliczności bezsporne)**

W związku z doznaną szkodą poszkodowany wynajął od powodów, prowadzących działalność gospodarczą pod firmą (...)P., S. (...) Spółka cywilna w K., samochód marki S. (...). Stawka dobowa najmu wyniosła 130 zł netto. Umowa nie przewidywała konieczności uiszczenia kaucji, brak było limitu km, a auto zastępczego zostało podstawione i odebrane spod miejsca zamieszkania poszkodowanego.

Wynajmowany pojazd poszkodowany użytkował w ten sam sposób, co pojazd uszkodzony, w okresie od dnia 25 kwietnia do dnia 29 maja 2017 roku.

W dniu 29 maja 2017 roku powodowie wystawili na R. L. fakturę na kwotę 6.273 zł z tytułu najmu pojazdu zastępczego w okresie 34 dni.

Tego samego dnia poszkodowany zawarł z powodami umowę cesji wierzytelności, zgodnie z którą przelał na wynajmujących wierzytelność z tytułu odszkodowania z polisy OC sprawcy za szkodę komunikacyjną w pojeździe marki F. z dnia 24 kwietnia 2017 roku w wysokości wynikającej z umowy najmu i wystawionej faktury. **(umowa najmu k. 14-14v., umowa spółki cywilnej wraz z aneksami k. 15-19v., protokół wydania i odbioru samochodu k. 20-20v., faktura k. 21, umowa przelewu wierzytelności k. 22, oświadczenie k. 32, okoliczności bezsporne)**

Pismem z dnia 29 maja 2017 roku powodowie wezwali pozwanego do zapłaty kwoty wynikającej z wystawionego dokumentu księgowego. W wydanej decyzji pozwany poinformował powodów o przyznaniu odszkodowania z tytułu wynajmu auta zastępczego w kwocie 1.265 zł. W uzasadnieniu wyjaśnił, że okres najmu został zweryfikowany do dnia 10 maja 2017 roku (data udostępnienia wyliczenia szkody całkowitej) plus 7 dni na zagospodarowanie pozostałości, natomiast stawka najmu do kwoty 55 zł netto, tj. do poziomu cen stosowanych na lokalnym rynku dla klasy pojazdów A. **(wezwanie do zapłaty k. 24, potwierdzenie odbioru k. 27-27v., decyzja k. 29)**

Odszkodowanie z tytułu szkody w pojeździe marki F. R. L. otrzymał w dwóch transzach przekazanych do wypłaty w dniach 19 maja 2017 roku i 19 czerwca 2017 roku. Ponadto w dniu 25 maja 2017 roku pozwany przekazał

poszkodowanemu dane podmiotu, który wystąpił z ofertą odkupienia pozostałości. (**decyzja k. 30, k. 31, pismo k. 32**)

Do dnia wyrokowania pozwany nie zapłacił powodowi kwoty dochodzonej pozwem. (**okoliczności bezsporne**)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron. Za podstawę ustaleń faktycznych Sąd przyjął ponadto zeznania świadka.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W niniejszej sprawie znajdują zastosowanie zasady odpowiedzialności samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody statutowane w przepisie art. 436 k.c., oraz – w związku z objęciem odpowiedzialności posiadacza pojazdu obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej – przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U. 2013, poz. 392 ze zm.). W kwestii zakresu szkody i odszkodowania obowiązują reguły wyrażone w przepisach ogólnych księgi III Kodeksu cywilnego, tj. przepisy art. 361 § 2 k.c. oraz art. 363 k.c. Zastosowanie w przedmiotowej sprawie znajdują także przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące ubezpieczeń majątkowych.

W myśl przepisu art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zaś zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczyciel odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody – odpowiada za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wysokość odszkodowania winna odpowiadać rzeczywistym, uzasadnionym kosztom usunięcia skutków wypadku, ograniczona jest jedynie kwotą określoną w umowie ubezpieczenia (art. 824 § 1 k.c., art. 36 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych).

Zakład ubezpieczeń w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej wynikającej z umowy ubezpieczenia przejmuje obowiązki sprawcy wypadku. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń nie może wykraczać poza granice odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, ale również nie może być mniejsza niż wynikła na skutek ruchu pojazdu mechanicznego szkoda.

Poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń (art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, art. 822 § 4 k.c.).

W przedmiotowej sprawie bezspornym między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia komunikacyjnego z dnia 24 kwietnia 2017 roku, w wyniku którego należący do R. L. samochód marki F. (...) uległ uszkodzeniu. Do zdarzenia drogowego doszło z winy osoby ubezpieczonej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdów mechanicznych w pozwanym Zakładzie (...). Przedmiotem sporu nie była zatem zasada odpowiedzialności pozwanego za przedmiotową szkodę. Pozwany nie kwestionował także uprawnienia poszkodowanego do wynajęcia pojazdu

zastępczego na czas likwidacji szkody, jak również okresu najmu i stawki przyjętej przez powoda. Wobec tak sformułowanego stanowiska jedynie na marginesie przypomnienia wymaga, że zgodnie ze stanowiskiem judykatury, w przypadku szkody całkowitej „odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego” (por. m.in. uchwała SN z dnia 22 listopada 2013 roku, III CZP 76/13, OSNC 2014/9/85). Brak jest przy tym podstaw, aby nakładać na poszkodowanego, z którego winy nie doszło do zaistnienia szkody, powinność nabycia nowego auta zanim jeszcze otrzyma należne mu odszkodowanie. Powinność taka oznaczałaby bowiem w praktyce konieczność finansowania zakupu bez gwarancji, że kwota wydatkowana na ten cel zostanie poszkodowanemu zwrócona przez ubezpieczyciela. Co oczywiste poszkodowany może nawet nie dysponować środkami, które pozwoliłyby mu jeszcze w toku postępowania likwidacyjnego nabyć nowy pojazd. Skoro więc środki z tytułu odszkodowania trafiły na konto poszkodowanego w dniu 22 maja 2017 roku (okoliczność niekwestionowana przez pozwanego), to uwzględniając przyjęty przez (...) dodatkowy 7-dniowy okres na zagospodarowanie pozostałości najem był zasadny do dnia 29 maja 2017 roku. W zakresie stawki najmu uwypuklenia wymaga z kolei, że pozwany nie starał się wykazać, że proponował poszkodowanemu auto zastępcze (pozwany zaniechał nawet złożenia akt szkodowych), jak również, że stawka stosowana przez powodów nie ma rynkowego charakteru.

Jedynym zgłoszonym przez pozwanego zarzutem był zarzut przedawnienia roszczenia. Zgodnie z art. 117 § 2 k.c., po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba, że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Przepis art. 117 § 1 k.c. stanowi z kolei, że z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Roszczenie dochodzone niniejszym powództwem bez wątpienia jest roszczeniem majątkowym i zgodnie z treścią art. 819 § 3 k.c. w zw. z art. 442¹ k.c. przedawnia się z upływem 3 lat. Przypomnienia wymaga w tym miejscu, że ustawą z dnia 13 kwietnia 2018 roku o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 1104), ustawodawca znowelizował przepis art. 118 k.c. poprzez dodanie do jego dotychczasowej treści zasady, że koniec terminu przedawnienia przypada na ostatni dzień roku kalendarzowego, chyba że termin przedawnienia jest krótszy niż dwa lata. Jednocześnie zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy nowelizującej, do roszczeń powstałych przed dniem wejścia w życie tej ustawy i w tym dniu jeszcze nieprzedawnionych stosuje się od dnia wejścia jej w życie przepisy w nowym brzmieniu. Ustawa ta weszła w życie w dniu 9 lipca 2018 roku i w tej dacie roszczenie powodów nie było jeszcze przedawnione (szkoda miała miejsce w dniu 24 kwietnia 2017 roku). W konsekwencji termin przedawnienia dla dochodzonego roszczenia upływał w dniu 31 grudnia 2020 roku, zaś pozew został w sprawie wniesiony w dniu 30 grudnia 2020 roku. E., żądanie powodów nie uległo przedawnieniu.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego łącznie na rzecz powodów, jako współników spółki cywilnej, kwotę 1.628,41 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 grudnia 2020 roku do dnia zapłaty.

Podstawę żądania odsetkowego powodów stanowi przepis art. 481 § 1 k.c. w myśl którego, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w oparciu o art. 98 k.p.c. zasądzając od pozwanego łącznie na rzecz powodów kwotę 1.134 zł obejmującą opłatę sądową od pozwu – 200 zł, koszty zastępstwa procesowego w stawce minimalnej – 900 zł oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 34 zł.

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.